

Alba Radar

Lakossági közvélemény-kutatási program Székesfehérváron

17. hullám

A személyi jövedelemadó 1 százalékanak felajánlási hajlandósága

- ÁROP 1.1.14-2012-2012-0009 projekt keretén belül -

2013. április 23.

Készítette: Németh A. Violetta
nemetha.violetta@echomail.hu

Echo Innovációs Műhely
Echo Research Center
www.echonetwork.hu

A kutatás háttere és módszertana

Az Echo Szociológiai Kutatóintézet az Echo Nonprofit Network HDA („Helyi Demokácia Audit”) programjának keretén belül rendszeres társadalomtudományi kutatással vizsgálja a székesfehérvári helyi demokrácia helyzetét. A helyi demokratikus deficit alakulásán túl évek óta vizsgáljuk a lakosok önkormányzattal, az önkormányzati munkával, döntésekkel való elégedettségét is valamint az iskolai demokrácia alakulását. A korábbi kutatási eredmények alapján a jövőben fontos fejlesztési irány a döntéshozók munkájának szakmai támogatása a lakossági vélemények szervezett formában történő feltárásával. Az Alba Radar program éppen erről szól, gyors és olcsó lakossági adatfelvételek (jellemzően telefonos vagy on-line survey kutatások) lebonyolításával egy-egy aktuális közéleti vagy várospolitikai vagy fejlesztési kérdésben megismerni a lakosok álláspontját még a döntés meghozatala előtt és a véleményeket, kutatási eredményeket, úgymint a lakosság álláspontját rendszerezett formában megismertetni a város vezetőivel, döntéshozó testületeivel, szakbizottságaival.

Az első Alba Radar adatfelvételre 2010. júniusában került sor, azóta igyekszünk havonta vagy kéthavonta újra lebonyolítani a kutatást. A 17. hullámra 2013. április 12-14. között került sor, az Echo Innovációs Műhely adatfelvételi részlege 300 fős reprezentatív telefonos kutatást végzett Székesfehérvár felnőtt lakossága körében ebben a hónapban is. A válaszmegtagadásokból fakadó kismértékű torzulásokat többszemponútú matematikai súlyozás segítségével korrigáltuk. A beszámolóban közölt adatok kor és nem szerint reprezentálják a város felnőtt lakosságát. A mintavételi hiba jelen kutatás esetén +/- 3-5 százalék. A kérdőívből kinyerhető empirikus adatokat kódolás után számítógépen rögzítettük és ellenőriztük. Az adatelemzést SPSS programmal végeztük.

A 17. Alba Radar kutatása környezetvédelmi problémákról, az SZJA 1 százalékos felajánlásával kapcsolatos véleményekről, a katonai sírok, katonai emlékművek gondozásával kapcsolatos attitűdről, a politikai preferenciáról, valamint a munkaerő piaci helyzetről ad hírt. A korábbi kutatási eredmények és vizsgált témák elérhetők a www.echosurvey.hu honlapon.

Az adó 1 százalékának felajánlási lehetőségéről való tájékozottság

A Magyarországon adózó magánszemélyeknek és vállalkozásoknak lehetősége van, hogy befizetett jövedelemadójuk 1 százalékát valamely nonprofit szervezetnek, újabb 1 százalékát pedig valamelyik egyháznak címezzék. Ezen lehetőség megteremtésével a törvényalkotóknak az volt a célja, hogy az adófizető a befizetett adójának legalább egy részét arra a területre irányíthassa, amelynek szerinte erre a legnagyobb szüksége van. Alapja a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény.

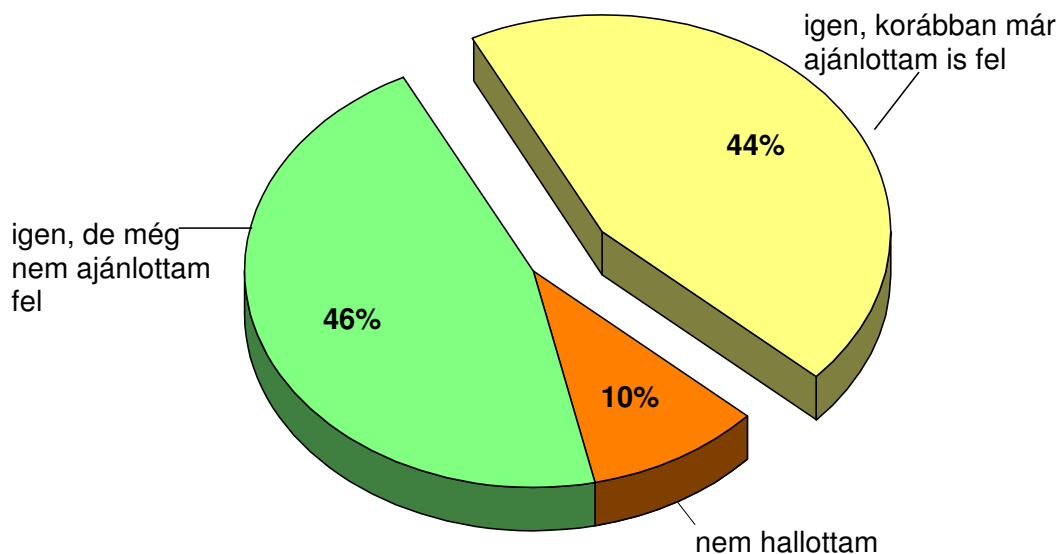
Minden évben a magánszemélyek jövedelemadó-bevallásának beadási határidejéig – az adóbevallás benyújtásának időpontjától függetlenül – az adózó az adóhatósághoz eljuttatott rendelkező nyilatkozaton a támogatni kívánt szervezet vagy egyház kódszámának feltüntetésével rendelkezik arról, hogy a költségvetés, az általa befizetett adó 1 százalékát mire fordítsa. A rendelkezés tehát az adózónak nem többletköltség, de legalább pénzének egy részéről tudhatja, hogy hová kerül és mire fordítják.¹ Kutatásunk részeként a civil szervezeteknek tett felajánlási szándékot mértük fel Székesfehérvár felnőtt lakossága körében.

A fehérvári lakosság 90 százaléka hallott már arról, hogy a jövedelemadó 1 százalékát felajánlhatja valamilyen egyesületnek vagy alapítványnak, melyből 44 százalék azok aránya, akik már korábban is felajánlották adójuk 1 százalékát, 46 százalékuk viszont eddig még nem. Mindössze 10 százalék azok aránya, akik még nem is hallottak erről a lehetőségről.

---

¹ http://hu.wikipedia.org/wiki/Ad%C3%B3_1%25

Hallott Ön arról, hogy az adóbevalláskor a személyi jövedelemadó 1 százalékát valamilyen egyesületnek vagy alapítványnak lehet felajánlani?

Társadalmi alcsoportok elemzésénél kiderül, hogy nincs olyan fiatal, aki még ne hallott volna az adó 1 százalékának felajánlásáról, egyelőre többségük – 81 százalékuk – azonban még nem ajánlotta fel. A 45-59 éves korosztály és a diplomások köre az, akik legnagyobb arányban fel szokták ajánlani ezt a lehetőséget. Legkevésbé a legfiatalabbakat és a maximum nyolc általánossal rendelkezőket érdekli ez, csupán 19-21 százalékuk ajánlja csak fel, pedig többségük hallott már róla.

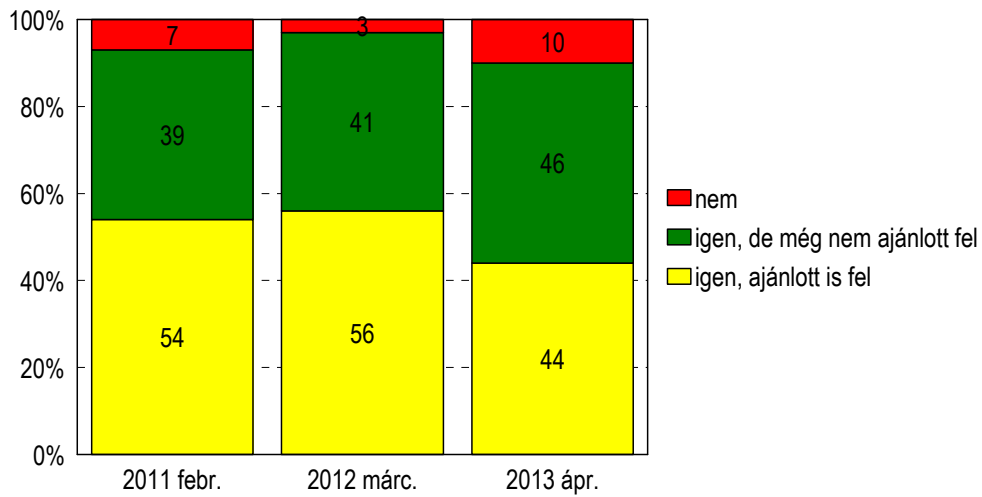
Hallott Ön arról, hogy az adóbevalláskor a személyi jövedelemadó 1 százalékát valamilyen egyesületnek vagy alapítványnak lehet felajánlani?

Változó	Kategória	Igen, korábban már ajánlottam fel	Igen, de még nem ajánlottam fel	Nem hallottam
Nem	férfi	41	49	10
	nő	46	43	11
Korcsoport	18-29 év	19	81	-
	30-44 év	40	46	14
	45-59 év	63	27	10
	60 év és idősebb	45	42	13
Iskolai végzettség	max 8 általános	21	58	21
	szakmunkás	44	50	7
	érettségizett	38	50	13
	diplomás	65	25	10

százalékos megoszlás

Az elmúlt évek eredményeit összehasonlítva látszik, hogy növekszik azok aránya, akik hallottak erről a lehetőségről, ezzel szemben azonban csökken azok aránya, akik fel is ajánlják a kérdéses 1 százalékot.

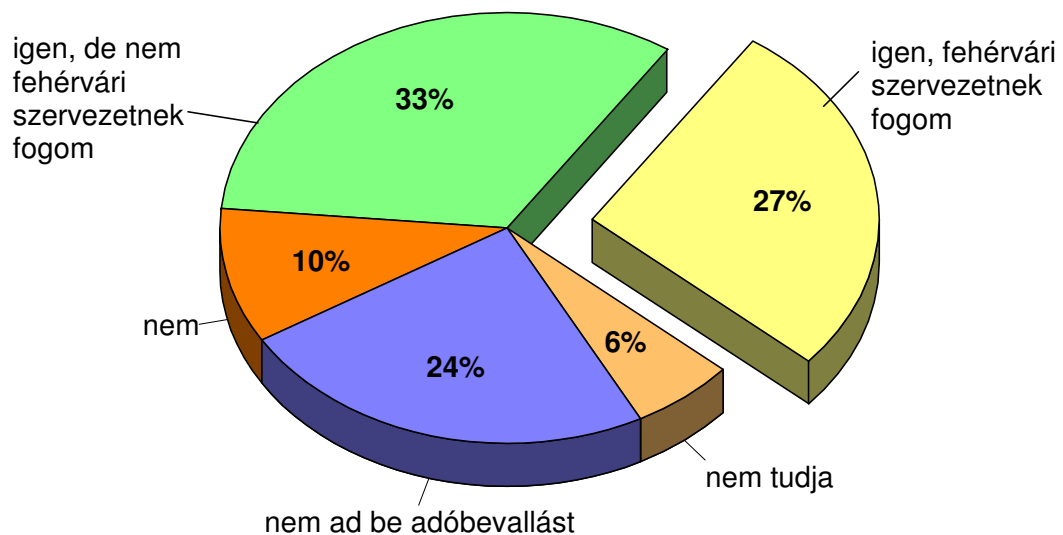
Hallott Ön arról, hogy az adóbevalláskor a személyi jövedelemadó 1 százalékát valamilyen civil szervezetnek lehet ajánlani?

Az adó 1 százalékának felajánlási szándéka

A székesfehérvári felnőtt lakosság 76 százaléka nyújt be jövedelemadó igazolást, amiből 60 százalékuk tervezi is, hogy valamilyen egyesületnek vagy alapítványnak fogja felajánlani az adója egy százalékát. Ebből 27 százalék azok aránya, akik helyi szervezetnek, és 33 százalék azok aránya, akik nem helyi szervezetnek tervezik adni. A bizonytalanok aránya 6 százalék.

Tervezi Ön, hogy az idei adóbevallás során a személyi jövedelemadója 1 százalékát valamelyik fehérvári egyesületnek vagy alapítványnak ajánlja fel?

Demográfiai bontásban látszik, hogy a nők valamivel nagyobb arányban ismerik ezt a lehetőséget és élnek is vele, de jóval nagyobb arányban tervezik nem a helyi szervezetnek adni a felajánlásukat, mint a férfiak. A helyi civil szervezeteket leginkább a diplomások köre preferálja, a megkérdezett diplomások több mint fele fehérvári szervezetnek fogja adni az 1 százalékot. Akik tervezik a felajánlást, de nagyobb arányban – 60 százalékuk – nem helyi érdekelttségű nonprofit szervezetnek, azok a maximum nyolc általános végzettséggel rendelkező fehérváriak.

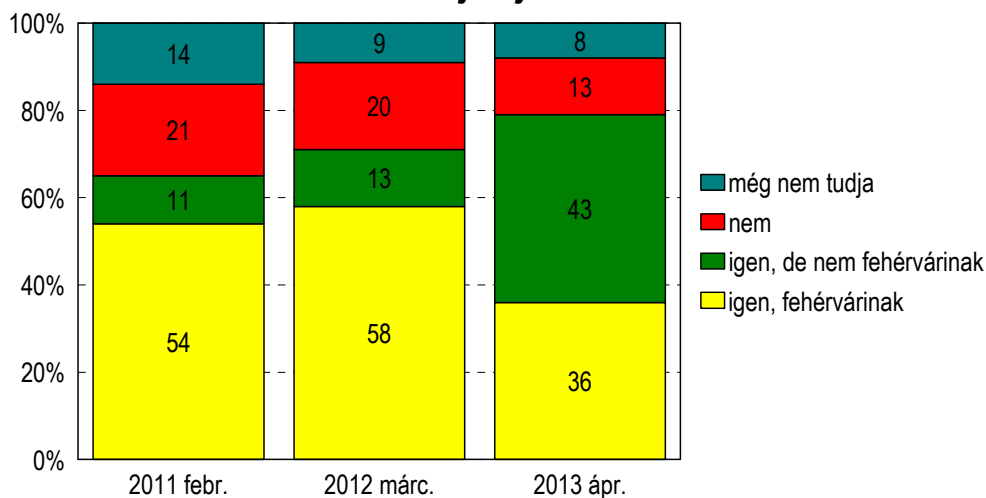
Tervezi Ön, hogy az idei adóbevallás során a személyi jövedelemadó 1 százalékát valamelyik fehérvári egyesületnek vagy alapítványnak ajánlja fel?

Változó	Kategória	Igen, fehérvári szervezetnek fogom	Igen, de nem fehérvári szervezetnek	Nem	Nem tudja
Nem	férfi	40	36	15	9
	nő	32	50	10	7
Korcsoport	18-29 év	34	49	17	-
	30-44 év	31	51	6	12
	45-59 év	42	33	16	9
	60 év és idősebb	35	30	22	13
Iskolai végzettség	max 8 általános	30	60	10	-
	szakmunkás	44	37	11	8
	érettségizett	22	51	19	8
	diplomás	52	33	4	10

százalékos megoszlás(akik nyújtanak be adóbevallást)

Az utóbbi három év kutatási eredményeit összevetve, jól látszik, hogy a fehérvári lakosság felajánlási szándéka igen csak megnőtt, majdnem 80 százalékuk tervezi, hogy kihasználja ezt a lehetőséget, viszont nagymértékben megnőtt azok aránya, akik nem helyi szervezeteket segítenének ezzel. A lakosság további 30 százaléka, így már 43 százaléka máshova adja jövedelemadója egy százalékát. Az elutasítók és a bizonytalanok aránya pedig továbbra is csökkenő tendenciát mutat.

Tervezi Ön, hogy az idei adóbevallás során a személyi jövedelemadó 1 százalékát valamelyik fehérvári egyesületnek vagy alapítványnak ajánlja fel?

Demográfiai megoszlás

Változó	Kategória	%	Összesen
Nem	Férfi	46	100
	Nő	54	
Korcsoport	18-29 év	17	100
	30-44 év	30	
	45-59 év	25	
	60 év és idősebb	28	
Iskolai végzettség	max 8 általános	8	100
	szakmunkás	36	
	érettségizett	38	
	diplomás	17	